

ניתן לקבל את העלון במייל: Y0548442989 @GMAIL.COM

[ד] **"וּבְקִצְרָכֶם אֶת קִצְרֵי אֲרָצְכֶם לֹא תִכְלֶה פֶּאֶת שְׂדֵךְ בְּקִצְרָךְ וְלִקְטַת קִצְרָךְ לֹא תִלְקַט לְעֵנִי וְלִגְרַת תַּעֲזֹב אֹתָם"** אומר רש"י אמר רבי אבדימי ברבי יוסף, מה ראה הכתוב ליתן את הפסוק שמדבר על מצות פאה ולקט באמצע פרשת הקצרים, פסח ועצרת מכאן, וראש השנה ויום הכפורים וחג סוכות מכאן? מותרת הגמ': ללמדך שכל הנותן לקט שכחה ופאה לעני כראוי, מעלין עליו כאילו בנה בית המקדש והקריב עליו קרבנותיו בתוכו.

אבל השאלה שנשאלת, שעדיין מה הגמ' תירצה, שהרי עדיין יקשה למה התורה כתבה את זה פה בפרשת אמור, שזה ייכתב בפרשת כי תצא ששם מופיע ענין לקט ופאה, ולא בתוך פרשיות המועדות?

מבאר המגיד ר' ברוך רוזנבלום שליט"א שהרי כתוב בנביא **"צום הרביעי וצום החמישי וצום השביעי וצום העשירי"** שזה שבעה עשר בתמוז ותשעה באב וצום גדליה ועשרה בטבת **"יהיו לבית ישראל לששון ולשמחה ולימים טובים"**, זאת אומרת שלעתיד לבוא כשיבנה בית המקדש, הצומות הללו ייהפכו לימים טובים, ועם ישראל ירוויח עוד ארבעה חגים, וא"כ מתי יחולו החגים של שבעה עשר בתמוז ותשעה באב, בין החג של שבועות לראש השנה בחודשים תמוז ואב, וא"כ זהו מה שמרמזת לנו התורה כשכותבת את הפסוק של לקט ופאה באמצע פרשיות המועדות, שמי שיקצור וישאיר לקט ופאה הרי הוא כמי שבנה ביהמ"ק והקריב קורבנות, ואז נזכה בתקופה שבין חג השבועות לראש השנה לעוד שתי חגים.

[ה שם] < לקט שכחה ופאה מכניסה את היהודי למערכת שכל פרט המתרחש הוא בהשגחה פרטית, ושכל צעד ושעל הכל הוא על פי התורה > יש להבין מה הגדלות הגדולה במצוות אלו שכך החשיבה התורה את מעלתם?

ועוד יש לשאול על מה ששינוי איתא בגמ' (יבמות מז): שגר שבא להתגיר מודיעים אותו מקצת מצוות קלות ומקצת מצוות חמורות, וכתוב גם **שמודיעים לו על עוון לקט שכחה ופאה ומעשר עני**, ורק אם קיבל עליו את כל המצוות כולל הקלות שבהן מגיירים אותו. וצריך ביאור מה מיוחד במצוות אלו שצריך להודיעו מפורשות עליהן, וכי יש צד בעולם שמי שקיבל על עצמו מיתות ב"ד לא יקבל על עצמו לקט שכחה ופאה?

אלא הביאור הוא: כי מי שקיבל על עצמו שבת ושאר מצוות חמורות, הוא רוצה לגעת בכוכבי אור ולתפוס דברים גבוהים - להיות מעם ה' מצבאות ה'. ולשם מטרה נעלית זו הוא מרגיש שווה לו המאמץ לקבל על עצמו דברים חמורים, הוא מרגיש בזה משהוא חשוב ונשגב. אמנם הבית דין מחויב להודיעו גם מצוות קלות... **לאמר:** התורה זה לא רק גלגולי עיניים לשמים, ודבקות עילאית, אלא זה מערכת חיים חובקת כל פרט ופרט בחיי האדם. ואם כן בכך שמודיעים לו מצוות לקט שכחה ופאה בעצם אומרים לו את הדבר הבא: התורה מלמדת אותך שאם הלכת בשדה לקצור את תבואתך, **תפסת בכל הכוח את האלומה, ו... אח... נפלו שני שיבולים**, אתה כועס על עצמך... למה זה קרה?... לא יכולתי לקחת קצת פחות ביד... או כבר התחלת לצאת עם העגלה מהשדה, ולפתע אתה נזכר, **אויש, שכחה...** אומרת לך התורה: אין מה לעשות, אתה לא חוזר... לעני ולגר תעזוב אותם. זה אפילו לא כמו המצוות צדקה שאתה נותן ב"ויברך דוד" שניתנת בשתי ידיים שיש בהם עשר אצבעות של עשר ספירות... זה פשוט **'פאשלה'**, שאסור לך לתקן אותה, תבין שמשמים סיבבו לך את זה וזה לא שלך! לעני ולגר תעזוב אותם! אם גם את זה אתה מוכן לקבל, נגיד אותך. משכך מבואר אולי מה גדלותה של מצווה זו שנאמר עליה כאילו בנה בית המקדש...

(גליון הישיב"ש ע"ד חומש להגאון ר' חיים ברוך נבנאל שליט"א)

[ו] **"אמר אלהים לדתיתכם כל איש אשר יקרב מכל זרעכם אל הקדשים אשר יקדישו בני ישראל לה' וטמאתו עליו ונכרתה הנפש ההוא מלפני אני ה'"** (כב, ג)

היה **מעשה באחד** שנכשל ואכל חמץ בפסח. הוא הגיע אל ה"שואל ומשיב" וביקש תיקון תשובה, וה"שואל ומשיב" שלח אותו **לבעלזער רב**. והוסיף לו ה"שואל ומשיב" שיבקש מהבעלזער רב את המקור לתיקון התשובה שיורה לו.

הלך אותו אחד אל הבעלזער רב, ולאחר ששמע את המעשה הורה לו הבעלזער שישע לארץ ישראל, בעל המעשה ביקש בשליחות ה"שואל ומשיב" לדעת מה המקור לתיקון התשובה הזה, והבעלזער רב השיב לו: שבפסוק בחומש שמות המדבר על הכרת לאוכל חמץ נאמר **"כי כל אוכל חמץ ונכרתה"** והטעם על המילה **'ונכרתה'** הוא **גרשיים**, אם כן התיקון לעוון זה שעונשו כרת הוא שהאדם **יתגרש** ממקום מגוריו ויגלה למקום אחר, ואם כבר למקום אחר אז כבר ראוי שיהיה לארץ ישראל.

חזר בעל המעשה אל ה"שואל ומשיב" וסיפר לו מה אמר לו הבעלזער רב ואת המקור, **מיד הקשה ה"שואל ומשיב:** הרי יש עוד כרת בתורה שיש עליו טעם גרשיים, בפרשת השבוע - טמא שניגש להקריב שעונשו כרת, ואף שם הטעם של המילה **'ונכרתה'** הוא גרשיים! וה"שואל ומשיב" ביקש מבעל המעשה שישב אל הבעלזער רב עם השאלה.

בעל המעשה שב אל הבעלזער רב ועל אתר השיב הבעלזער רב: בטמא שניגש להקריב אכן כותב ונכרתה עם טעם גרשיים, אבל שם רש"י במקום שואל: **ונכרתה וגו', יכול מצד זה לצד זה, יכרת ממקומו ויתיישב במקום אחר, תלמוד לומר אני ה', בכל מקום אני**, כלומר היא גופא הוקשה לרש"י שמא העונש כרת יהיה על ידי גלות, ועל כך משיב הכתוב **"אני ה'"**, שבטמא שהקריב לא יתקיים הכרת על ידי גלות, ומדוע לגבי ה'ונכרתה' של חמץ רש"י לא שאל שאלה זו? מוכח שה'ונכרתה' היחיד עם הגרשיים שניתן לעשות לו תיקון על ידי גירוש וגלות הוא איסור חמץ.

(גליון הישיב"ש ע"ד חומש)

[ז] **"וספרתם לכם... שבע שבתות תמיתת תהינה: עד ממחרת השבת השביעת תספרו חמשים יום"** (כג, טו-טז)

הרמב"ן (פכ"ג, לו) כותב "ומנה ממנו תשעה וארבעים יום שבעה שבועות כימי עולם וכו', והימים הספורים בינתיים כחולו של מועד" **ובשם החיד"א ז"ע** (לחם מן השמים תרומה אות כא) שהביא משמו של **רבינו אפרים** על הפסוק **"ועשית חמשים קרסי זהב"** שהוא מכוון על חמשים ימי הספירה הקדושים, וכמו שה'קריסים' המה המחברים בין יריעות המשכן, כך אלו הימים המה ימי חיבור בין בני ישראל לבין אביהם שבשמים.

(באר הפרשה להגאון ר' אלימלך בידרמן שליט"א)

[ח] **יש נוהגים לומר** לאחר ספירת העומר למנצח בצורת המנורה: **והמהרש"ל בספר 'מנורת זהב טהור'** מביא בשם הרוקח ואמרו חכמים ז"ל: כל מי שמתפלל זה המזמור **כמנורה** בכל יום בהנץ החמה, **לא יקרה לו שום גזירה רעה** ויהיה חשוב לפני בורא עולם יתברך כאילו הוא מדליק נרות בבית המקדש, ויהיה מובטח שהוא בן עולם הבא.

וכל האומר אותו אחר ברכת כהנים בבוקר בשבעה שבועות של ימי הספירה **לא יקרה לו שום נזק בכל השנה כולה**, ויהיה מצליח במעשיו, ובזה המזמור תמצא שבעה עניינים, נגד שבעה הקנים שיש במנורה, והם: חנינה, ברכה, אור, ישועה, הודאה, שמחה, רננה, שכל אלה העניינים עתידים להיות לישראל. (באר הפרשה)

יסוד החינוך: רוממות

[ט] **"ויאמר ה' אל משה אמר אל הכהנים בני אהרן ואמרת אליהם לנפש לא יטמא בעצמיו"** (כא, א) **וברש"י** הביא מהגמ' ביבמות: אמור אל הכהנים. אמור, ואמרת, להזהיר גדולים על הקטנים.

יש לשאול, למה דווקא במצוות הכהנים הדגישה התורה את עניין החינוך, להזהיר גדולים שישגיחו על הקטנים?

וביאר הגאון רבי משה גפן זצ"ל ביאור מתוק מדבש: נתאר לעצמנו את לוי יצחק הכהן לוקח את בנו יענקל'ה ללוויה של רב העיר. הם מתקרבים לרחבת ההספדים ועוצרים אחרי הגדר, יענקי הקטן שואל את אבא: למה אנחנו לא נכנסים מעבר לגדר? ר' לוי עונה לו **'כי אסור'**. ממשיך יענקי להקשות: אבל למה אסור, הרי **'כולם'** עושים, ואפילו תראה הנה האיש הזה שאתה תמיד מראה לי שהוא **'צדיק גדול'**, אפילו הוא נכנס לשם עם כולם. אז למה רק לנו אסור? מה, **אנחנו צריכים להיות מחמירים יותר מכולם**? ור' לוי עונה לו בגאווה. לנו אסור כי אנחנו כהנים, אנחנו משרתי השם! **אנחנו נכבדים וחשובים**! כהנים הם חשובים, הם היחידים שראויים לעבוד בבית המקדש. ממילא יש דברים שאנחנו צריכים לשמור יותר מכולם. דווקא כאן לימדה התורה את הרעיון המרכזי הזה, כי זהו יסוד החינוך!! **לרומם! לגדל! להאדיר!** איך צריך להיות **"להזהיר גדולים על הקטנים"** בדרך כלל: הילד/ה רוצה משהו, ואבא אומר לו: לא! הילד מתחנן ואומר: **אבל כולם...** וגם השכנים עם הפאות הגדולות גם כך עושים... החינוך הוא לרומם! לא להגיד שלא מעניין מה כולם עושים, אלא ההיפך, האבא יאמר לבנו: ילדי החביב, נכון, כולם עושים, אבל אנחנו משהו אחר. אנחנו בניי לה' אלקינו! **אנחנו בניי של מקום!**

ומענין לענין בענין 'כולם': אירע פעם שהס"מ בא לפני הקב"ה והתלונן על השמות הלא סימפטיים שמדביקים לו, שטן, יצר הרע. הוא מבקש שם אחר. **אמר לו הקב"ה: אין בעיה. מהיום ניתן לך שם, אמנם קצת ארוך, אבל קליט ומחליק: ומהו השם? 'ככה כולם עושים'...**

(גליון הישיב"ש ע"ד חומש)